

نیشانین رۆژا قیامهتی

ئه گهر ئه م ئایه تی ئی قورئانی وحه دیسین پیغه مبه ری - سلاف لی بن - بخوینین دی بین ده لیقه هیه کا مه زن بو مه سه لا به حسکرنا ژ رۆژا قیامه تی و باوه ری ئینانا ب فی رۆژی و ب وان رویدان وقه ومینین مه زن بین کو تیدا چی دهن یا هاتی یه دان ، ژ بهر وی کار تیکرنا مه زن یا باوه ری ئینانا ب فی رۆژی ل سه ر ره فتاری مروقی دکه ت ..

وئه گهر چ ده می هاتنا فی رۆژی سرره کا فه شار تی یه ل بهر هه می چی کری یان و ژبلی خودی که سه ک ب ده می هاتنا وی یی زانا نینه ، وه کی د ئایه ته کا قورئانی دا هاتی :

﴿ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّئُهَا لَوْحَتًا إِلَّا هُوَ يُقَلِّتُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَئِنْ كُنْتُمْ لِلنَّاسِ لَآ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٧﴾ - نهی موحه مده د کافر پسپارا ده می قیامه تی ژ ته دکه ن کانی نه و کهنگی یه ؟ تو بیژه وان : زانینا ده می رابوونا وی ل نک خودی ب تنی یه ، ژ وی پیقه تر که س ب ده می ناشکه رابوونا وی ناکه فت ، زانینا وی یا گران و بهرزه یه ل بهر خه لکی عه سه مانان و عه ردی ، ب خافله تی فه نه بت نه و ناییت ، نه ف ملله ته پسپارا وی ژ ته دکه ن هه ر وه کی تول سه ر زانینا ده می وی بی مجدی ، ول دو یف ده چی دا بزانی ، تو بیژه وان :

هه ما زانينا وى هه ر يال نك خودى ئه وى تشتى نه بهر چاف ل عه سمانان
 وعهردى دزانت ، بهلى پترى يا مرو فان نزانن كو ژ خودى يئقه تر كهس وى
 چه ندى نزانن ﴿ (الأعراف : ۱۸۷) .

د گه ل هندى ژى خودايى مهزن گه لهك نيشان ل بهر مرو فان دانايه ئه و
 نيزيكبونا ده مى هاتنا فى رۆژا مهزن بى بزائن ، خودايى مهزن دييژت :

﴿ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً ط فَفَقَدَ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَهُمْ
 ذِكْرُهُمْ ﴾ - نهف دره ويكه ره ژ قيامه تى يئقه تر چافه رى بى تشته كى دى ناكه ن
 كو ئه و ژ نشكه كى فه بيث ويگه هته وان ، چونكى ب راستى نيشانين وى هاتينه
 ووان چو مفا بو خو ژى وه رنه گرتى به ، فيجا نه گه ر ئه و گه هشته وان ئه و ژ نوى
 ژ كيفه دى بير خولى ئينه فه ؟ ﴿ (محمد : ۱۸) .

وهف نيشانه بين قورئاننى وحه ديس به حس ژى دكه ن وبو مه ناشكه را دكه ن
 گه له كن ، وه و ب ره نكه كى گشتى ل سه ر دو پشكان دئينه ليكفه كرن :
 نيشانين بچويك ، و نيشانين مهزن ، و نيشانين بچويك ژى ل سه ر دو پشكان دئينه
 ليكفه كرن : نه و نيشانين چيبويين وهاتينه ديئن ، وه و نيشانين هيشتا چى
 نه بووين .

ومه ل به ره ل فيرى - ب نانه هى يا خودى - به حسى فان نيشانان بكه ين ،
 و ل سه رى ئه م دى ژ نيشانين بچويك ده ست بى كه ين :

۱ - هنارتن يئغه مبه رى - سلاف لى بن - ومرنا وى :

د حه ديسه كى دا يا ئيمامى بوخارى ژ سه هلى كورى سه عدى فه دگو هيژت ،
 دييژت : يئغه مبه رى - سلاف لى بن - گوٹ : ﴿ بعثت أنا والساعة كهاتين - نه ز
 وقيامه ت هوسا بين هاتينه هنارتن ﴿ ووى تبلا خو يا نافى ويا شاهدى گه هاندنه
 نيك .

وچونكى موحه محمد - سلاف لى بن - پيغهمبهري دويماهي يه هنارتنا وي
 نيشانا دويماهي يا زهmani يه ، وبهري هنارتنا پيغهمبهري زي - سلاف لى بن -
 جوھي يان رادگه هاند كو پيغهمبهري ل دويماهي يا زهmani دي نيت .. ووان
 گلهك سالوخه تين قى پيغهمبهري زي دهست نيشان دكرن ، وپشتي ئهف
 پيغهمبهري هاتي وئو نه ژ وان بوو ، وان باوھري بي نه ئينا وخو بي دهنگ كر ،
 وئيدى به حسي هنارتنا قى پيغهمبهري نه كر .

ومرنا پيغهمبهري ب خو زي - سلاف لى بن - ئيك ژ نيشانين هاتنا قيامه تي
 بوون ، وهكي د حديسه كي دا يا بوخاري ژ عهوفي كورئ مالكي فه گوهاستي
 هاتي : ﴿ اعدد ستا بين يدي الساعة : موتي - شھش نيشانان ل بهري هاتنا
 قيامه تي ئهز دي هژميرم : مرنا من .. ﴾ .

۲ - فه كرنا (بيت المقدس) ي :

ههر د حديسا عهوفي يا بوري دا ئهوا پيغهمبهري - سلاف لى بن - شھش
 نيشانين هاتنا قيامه تي تيدا هژمارتين هاتي يه كو نيشانا دووي فه كرنا بازيروي
 قودسي يه ژ لايي موسلمانان فه ، وئاشكھرايه كو دهمي پيغهمبهري - سلاف لى
 بن - ئهف گوتنا خو گوتي قودس (يان : بيت المقدس) ل ژير حوكمي دهوله تا
 روماني بوو ، وپشتي مرنا پيغهمبهري - سلاف لى بن - ب نيزيكي چار سالان ،
 ل سالا بازدي مشهختي ، و ل سهر دهمي حوكمي ئيمامي عومهر له شكھري
 ئيسلامي بي شهري چوو د بازيروي (بيت المقدس) ي دا ، وئهف بازيروي پيروژ
 كهفته بن دهستي موسلمانان .

۳ - په يدا بوونا فتنه وبه لايان :

مروفي چاك ئهوه بي خو ل سهر ريكاراست بگرت ، وملله تي چاك زي
 ئهوه بي پيگيري بي ب وي بكدت يا دين بي هاتي ، وگلهك جار ان ژ بهر هندك

نه گهر يښ نافع خوږي يښ جودا جودا به لا د نافع نوممه تي دا روي ددهن ،
 و د نه نجامي وان به لايان دا سهر ومال تي دچن ، و خودايي مهزن پيغه مبهري خو
 ب هژماره كا وان فتنه و به لايان ناگه هدار كربوو يښ كو دي ب سهر نوممه تا وي
 دا نين ، ووي ژ لايي خو قه نوممه تا خو ب وان فتنه و به لايان ناگه هدار كربوو بو
 هندي دا نهو خو ژ وان فتنه يان بدهنه پاش و تيكه ل نه بن ده مي دئ يښ ، ترمذي
 ژ نه نه سي كوري مالكي قه دگوهيژت ، دبيژت : پيغه مبهري - سلاف لي بن -
 گوت : ﴿ يكون بين يدي الساعة فتناً كقطع الليل المظلم ، يصبح الرجل مؤمناً
 ويمسي كافراً ، ويمسي مؤمناً ويصبح كافراً ، يبيع أقوام دينهم بعرض من الدنيا -
 بهري هاتنا قيامه تي هندهك فتنه يښ وه كي پرتيښ شفا تاري دئ يښ ، زه لامه كي لي
 دبتنه سپيده نهو يي خودان باوره ده مي لي دبتنه ئيقار يي كافره ، ولي دبتنه
 ئيقار نهو يي خودان باوره ودي لي بته سپيده نهو يي كافره ، هندهك مللهت
 دني خو ددهنه ب په رتالي دنيايي ﴾ .

وهندهك جاران فتنه هند مهزن دبت مروفي نهرم و حه ليم وعه قلدار تيدا
 حهيري دميت نرانت دي چ كهت يان چ بيژت يان بهري خو ب كيژ لايي قه
 دهت ، بهلكي هندهك جاران دگه هته هندي مروف حه سويدي يي ب مري يان
 ددهت ، پيغه مبهري - سلاف لي بن - د گوتنه كا خو دا يا بوخاري وموسلم زي
 قه دگوهيژن ، دبيژت : ﴿ لا تقوم الساعة حتى يمر الرجل بقبر الرجل ، فيقول : يا
 ليتني كنت مكانه - قيامه ت رانابت حه تا زه لامهك د بهر گورا زه لامه كي را
 دبورت ، و دبيژت : خوزي نه زل جهي وي بامه ﴾ يه عني : ژ بهر وان فتنه
 و به لايښ مهزن يښ ب سهر خهلكي دا دئ يښ .

و گه لهك ژ فان فتنه و به لايښ مهزن پيغه مبهري - سلاف لي بن - ب نافع
 و نيشان يښ بو مه گوتين ، وه كي دي د گه ل مه ئيت نه گهر خودي حه ز بكهت .

٤ - دهر کهفتنا دهسته کا خهوارجان :

وئه فته ئيک ژ وان فته يين مه زنه يين ئوممهت پي موبته لا دبت ل دويمه ي يا زهماني ژ نه نجامي نه زانينا وان يا دورست ب دينسي ، وژيکفه بوونا کريت نهوا دکه فته د ناف ريزين ئومه تي دا ، وبه لاقبوونا ئستبدادا سياسي نهوا ژ لايي مه زنين موسلمانان فه دئيه ب کارئينان ، وخهوارجان - وه کي ژ حه ديسين بيغه مبهري سلاف لي بن دئيه زانين - ل دويمه ي يا زهماني دهوره کي مه زن د ژيکفه کرنا ئومه تي دا هديه ، ههر وه سا دهوري وان يي سه ره کي به د به لافکرنا نه زانينا ب ديني وترس وئيرهابي دا د ناف خه لکي دا ، بوخاري وموسلم ژ ئيمام عه لي فه دگو هيژن ، دبيژت : بيغه مبهري - سلاف لي بن - گوژت : ﴿ سيخرج في آخر الزمان قوم أحداث السن ، سفهاء الأحلام ، يقولون من قول خير البرية ، يقرؤون القرآن لا يجاوز حناجرهم ، يمرقون من الدين كما يمرق السهم من الرمية ، فإذا لقيتموهم فاقتلوهم ، فإن في قتلهم أجراً لمن قتلهم عند الله يوم القيامة - ل دويمه ي يا زهماني کومه کا مروژان دي ده رکه فن دبچويک وجحيلن ، وعه قلي وان وتيگه هشتنا وان يا سفکه ، ژ ناخفتنا چيئيريني مروژان دبيژن ، وقورئاني دخوين ژ گهروي يا وان ده رباس نابت ، نهو ژ ديني ده رکه فن ههر وه کي تير ژ کفاني ده رکه فت ، نه گهر هه وه نهو ديتن هوين وان بکوژن ، چونکي د کوشتنا وان دا خيبر هه به ل نک خودي بو وي يي وان دکوژت ﴿ مه عنا : نه فان که سان نه زانينا شهري هديه ونه خبره وشاره زايي يا سياسي يان هديه ، وههر چه نده نهو قورئاني وحه ديسان دزانن ودخوين ژي به لي نهو چو فايدي وان ناکه ت چونکي نهو ب دورستي تي ناگه هن ، ومه عنا وان نزانن ، و د گه ل هندي ژي خو ب زانيني دئينه دهر وفه توايين مه زن و ب خه طهر ددهن ، وخه لکي کافر دکهن وکوشتنا وان مالي وان حه لال دکهن ، نه ف رهنگي

مروّقان هەر چه‌ند حوكم ب كوفرا وان نائيتنه دان ژى ، بهلى پيغه‌مبه‌ر - سلاف لى بن - كوشتنا وان حلال دكه‌ت ، وړيكي دده‌ته مدزني موسلمانان كوئو وان بكوژت وئومه‌تي ژ به‌لايا وان رزگار بكه‌ت ، و د ريوايه‌ته كا دى دا يا ئه‌بوو داود وئبن ماجه فه‌دگوهيژن ، پيغه‌مبه‌ر - سلاف لى بن - پتر سالوخه‌تين في ده‌سته‌كي بو مه‌ ئاشكه‌را دكه‌ت ، و دبيژت : ﴿ يدعون إلى كتاب الله وليسوا منه في شيء ﴾ يه‌عنى : ئه‌و داخوازا حوكمي قورئاني دكه‌ن ، بهلى پا ئه‌و ب خو ژ قورئاني ددويرن ..

چاوا ؟

د وان مه‌سه‌لان دا يين بو وان خو‌ش ئه‌و دى بيژن : مه‌ حوكمي قورئاني دقيت ، و ژبلى قورئاني ئه‌م ب چو حوكمين دى رازى ناين ، بهلى دهنده‌ك مه‌سه‌لين دى دا به‌رى خو بدى ئه‌و ب خو بى ل حوكمي قورئاني ددانن !
پاشى پيغه‌مبه‌ر - سلاف لى بن - دبيژت : ﴿ سيماهم التحالق ﴾ نيشانا وان ئه‌وه : ئه‌و د ريك‌خستنا خو دا (حله‌قه حله‌قه) نه ، ده‌مى دگه‌هنه ئيك ل مزگه‌فتى سه‌رين خو دگه‌هيننه ئيك و خو دكه‌نه خه‌له‌ك خه‌له‌ك و پست پستى دكه‌ن ، دا كه‌س ژبلى وان ب باطلى وان ئاگه‌هدار نه‌بت .

۵ - كي‌مبوونا زانيني و به‌لاقبوونا نه‌زانيني :

ومه‌خسه‌د ب زانيني ل قيرى زانينا شه‌رى يه ، بوخارى و موسلم ژ ئه‌نه‌سى كورى مالكي فه‌دگوهيژن ، دبيژت : پيغه‌مبه‌رى - سلاف لى بن - گوټ : ﴿ من أشرط الساعة أن يقل العلم ويظهر الجهل - ژ نيشانين قيامه‌تي يه علم كي‌م دبت و جهل ئاشكه‌را دبت ﴾ ، و دحه‌ديسه‌كا دى دا پيغه‌مبه‌ر - سلاف لى بن - ئاشكه‌را دكه‌ت كو نه‌مانا زانيني ب چوونا زانين دورست دبت ، (بوخارى و موسلم) ژى فه‌دگوهيژن دبيژت : ﴿ إن الله لا يقبض العلم انتزاعاً

ينتزعه من العباد ، ولكن يقبض العلم بقبض العلماء ، حتى إذا لم يبق عالماً اتخذ الناس رؤوساً جهالاً ، فسئلوا ، فأفتوا بغير علم ، فضلوا وأضلوا - خودی زانینی ب ژیتانندن ژ خه لکی وهرناگرت ، به لکی ئەو زانینی ب مراندنا زانایان وهردگرت ، حه تا ئە گهر وی چو زانا نه هیلان ، خه لک هنده ک سه ریڼ نه زان دی بو خو دانن ، فیجا پسپار دی ژ وان ئینه کرن وبی زانین ئەو دی فه توایی دهن ، فیجا دی د سهردا چن ودی خه لکی ژی د سهر دا بهن .

وشه رت نینه نه مانا زانایان مه عنا وی ئەو بت چو زانایین دورست د ناف خه لکی دا نامینن ، نه خیر ! دبت زانایین راست و دورست هه بن ، به لی گوتن یا وان نابت ، و ئەو د ناف خه لکی دا دی دقه شارتی بن - وه کی زانایی مه زن ئبن حه جهر دیبژت - ، نه بهس هنده به لکی دبت ده سه هلات ژ بهر هنده ک مه صلحه تین خو ب ترساندن وته مه عی ژی دی به ری خه لکی ژ وان زانایان دهنه پاش ، ودی رابن هنده ک نه زانان یین وان دقیت ب شاشک ئیخن ومه نصیبین فه توایی دهنی ، دا هنده ک فه تواییڼ دلخواز بو وان به دن .

وتشتی غه رب ئەوه فی گافی بارا پتر ژ وان که سان ئەوین نافی ئیسلامیه تی ل سهر خو ددانن ، و ژ زانا وه زرغانین ئیسلامی یین مه زن دئینه هژمارتن ، ومورا (دوعاتان) ل ئەنیڼ وان دئینه دان ، و (فضائیات) ده ولی بو دقوتن ، ژيانا وان بخوینه دی بینی رۆژه کاب تسی ژی علمی شه ری نه خواندی به ، و ل سهر ده سستی زانایه کی دینی یی ب تسی ژی نه هاتینه په روه رده کرن ، د گه ل هندی ژی فه توا یا وانه !

٦ - نه خشاندا مزگه فتان :

ئیمام ئەحمده ژ نه نه سی کوری مالکی فه دگو هیژت ، دیبژت : پیغه مبه ری - سلاف لی بن - گوٹ : ﴿ من أشرط الساعة أن يتباهى الناس في المساجد -

ژ نیشاین قیامه تیّ یه خه لکی مه دحان ب مزگه فتان دکهن ﴿ نه نه س دبیزت : نهو دیّ مه دحان ب ئافا کرنا مزگه فتان کهن و کیمه کیّ تیّ نه بت نهو وان ئافا ناکهن . یه عنی : نهو ئافاهی ییّ مزگه فتان دیّ نه خشین و بلند کهن ، وهنده ک ژ بهر هنده کان دیّ وان خه ملین و مه دحان پیّ کهن ، به لیّ ئافا کرنا وان یا دورست کو ب عیاده تیّ یه کیمه کیّ تیّ نه بت نهو ناکهن .

وئب عه بیاس به حسیّ مزگه فتان دکهت و دبیزت : رۆژه ک دیّ ئیت موسلمان وهسا دیّ مزگه فتان خه ملین کا چاوا جوھی و فهله دیر و کنشت خه ملاندینه .

۷ - به رزه بوونا ئیماننه تیّ :

ئیمامیّ بوخاری ژ نه بوو هورهیره ی فه دگو هیّزت ، دبیزت : ده مه کیّ پیغه مبهر - سلاف لیّ بن - بیّ روینشتی بوو بو جماعه تیّ داخفت نه عرابی یه ک هاته نک و گو تیّ : کهنگی قیامه ته ؟ پیغه مبهری - سلاف لیّ بن - به رسقا وی نه دا به رده و امی دا ناخفتنا خو ، هنده کان گوّت : پسپارا وی ب دلّیّ پیغه مبهری نه بوو لهو به رسقا وی نه دا ، وهنده کان گوّت : گوّه لیّ نه بوو لهو به رسقا وی نه دا ، پشتی گوّتنا خوّ خلاس کری گوّت : کانّیّ نه ویّ پسپارا قیامه تیّ کری ؟ وی زهلامی گوّت : نه فه نه زم نه ی پیغه مبهریّ خودیّ ، پیغه مبهری - سلاف لیّ بن - گوّت : ﴿ فاذا ضیعت الأمانة فانتظر الساعة - نه گهر ئیماننه هاته به رزه کرن له هیقی یا قیامه تیّ به ﴾ وی گوّت : به رزه کرنا ئیماننه تیّ یا چاوا به ؟ پیغه مبهری - سلاف لیّ بن - گوّت : ﴿ إذا وسد الأمر إلى غير أهله فانتظر الساعة - نه گهر کار بو ییّ نه ژ هه ژ ی هاته هله پساترن تو چاوه ریّ قیامه تیّ به ﴾ .

و د هه دیسه کا دی دا پیغه مبهر - سلاف لیّ بن - ئاشکهره دکهت کانّیّ چاوا ئیماننه ژ دلان دهر دکهت ، بوخاری ژ حوده یفه ی فه دگو هیّزت دبیزت : پیغه مبهری - سلاف لیّ بن - دو هه دیس بو مه گوّتن ، ئیک من یا دیتی و نه زیّ

ل هیفی یا یا دی ، وی گۆته مه کو ئیمانته یا د نیشا دلین زه لامان دا هاتی یه خواری ، یه عنی : ئیمانته د کویراتی یا دلین خه لکی دا دی ههبت ، پاشی وان ژ قورئانی زانی ، پاشی ژ سونه تی زانی ، ووی بو مه به حسی را کرنا ئیمانته کی کر وگۆت : ﴿ینام الرجل النومة ، فتقبض الأمانة من قلبه ، فيظل أثرها مثل أثر الوکت ، ثم ینام النومة فتقبض ، فببقی أثرها مثل المجل کجمر د حرجته علی رجلک فنفظ فتراه منتبراً و لیس فیہ شیء ، فیصبح الناس یتبايعون ، فلا یکاد أحدهم یؤدی الأمانة ، فیقال : إن فی بنی فلان رجلاً أميناً ، ویقال للرجل : ما أعقله ! وما أظرفه ! وما أجلده ! وما فی قلبه مثقال حبة خردل من إیمان - زه لام دی نقت ، وئیمانته دی ژ دلنی وی ئیته ستاندن ، ووه کی شوینا نیشانه کی دی لی مینت ، پاشی دی نقت وئیمانته دی ژئی ئیته ستاندن ووه کی شوینا کاری ده می ل دهستی دمینت دی لی مینت ، وه کی په له کی نه گهر تول سهر بی خو وه رگیری قیجا په قیشکه ک ل شوینی چی بت یا پف و قاللا بت ، و ل سپیدی خه لک دی کرین و فروتنی که ن و نیزیکه ئیک ژ وان ئیمانته نه گه هینت ، قیجا دی ئیته گۆتن : د ناف فلان بنه مالی دا زه لامه کی نه مینی هه ی ، و دی بو زه لامی ئیته گۆتن : چهند بی ب عاقله ! چهند بی ههستی سقکه ! چهند بی موکمه ! و نه و ب خو دندکه کا ئیمانی د دلنی وی دا نینه ﴿ .

و ژ فی هه دیسی دیار دبت کو زه مانه ک دی ب سهر ئومه تی دا ئیت خه لک ب ئیمانی وئیمانته نائینه هه لسه نگاندن ، مرۆفه کی دی بینی نه ئیمانته ونه ئیمانته ، د گه ل هندی مه دح مه دحین وینه ل دیوانان .

۸ - دویچوونا ریازین ئومه تین بۆری :

بوخاری ژ نه بوو هورهیره ی فه دگو هیژت ، دبیزت : پیغه مبهری - سلاف لی بن - گۆت : ﴿ لا تقوم الساعة حتی تأخذ أمتی بأخذ القرون قبلها ، شرراً بشیر

وذراعاً بذراع - قیامت رانابت حهتا ئوممهتا من ریبازا ئوممهتین بهری خو دگرت
 بوهست بوهست وگهز گهز ﴿ ۹ ﴾ ، و د ریوايهته کا دی دا هەر ل نک بوخاری
 هاتی یه : ﴿ لَتَبْعُنَّ سَنَنَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ شَبْرًا شَبْرًا وَذُرَاعًا بِذُرَاعٍ حَتَّىٰ لَوْ دَخَلُوا
 جُحْرَ ضَبِّ تَبَعْتُمُوهُمْ - مسوگهر هوین دی دویکهفتنا ریبازین یین بهری خو کهن
 بوهست بوهست وگهز گهز ، خو نه گهر نهو چوونه د کونا بزن مشکه کی فه
 هوین دی ب دویف وان دا چن ﴿ ۱۰ ﴾ .

ژ فان ههردو حه دیسان ئاشکهرا دبت کو نهو دهردی ئوممهتین بهری مه
 تووش بووینی نه م ژئی دی تووش بینی ، وئوممهتا مه د ناف خه لکی دا هند دی بی
 روی و ناف بت دی نهو بیته دویقه لانا ئوممهتین کافر و بی ساوهر و سه دی سه د
 نهو دی چا فل وان کهن ، نه گهر خو نهو تشته کی نه بی بهرعه قل ژئی بکهن ،
 وه کی چوونا د کونا بزن مشکان فه نه م موسلمان دی چا فل وان کهین
 و ب دویف وان دا چین .. قیجا هزر بکهن هنگی شه خصیه تا مه دی یا
 ب چ رهنگ بت ؟

۹ - زیده بوونا مالی :

بوخاری ژ نه بوو هورهیره ی فه دگو هیرت ، دبیرت : پیغه مبهری - سلاف لی
 بن - گوژ : ﴿ لَا تَقُومِ السَّاعَةَ حَتَّىٰ يَكْفُرَ فَيَكْفُرَ بِكَ الْمَالُ فِيْفِيضٍ ، حَتَّىٰ يَهْمَ رَبَّ الْمَالِ
 مَنْ يَقْبَلُ صَدَقَتَهُ ، وَحَتَّىٰ يَعْضُدَ الْعِزَّةَ الَّتِي يَعْضُدُ عَلَيْهَا : لَا أَرْبَ لِي - قیامت
 رانابت حهتا مال د ناف ههوه دا زیده دبت و مشه دبت ، قیجا خودانی مالی دی
 لی گهر پیت کو ئیک ههبت خیرا وی ژئی قه بویل کهت و نهو دی خیرا خو
 پیشکیش و نهوی نهو خیرا خو بو پیشکیش دکهت دی بیژت : من چو منهت
 ب خیرا ته نینه ﴿ ۱۱ ﴾ .

وئەف چەندا هە هەر زوی د نائف ئومەتی دا پەیدا بووبوو ، ل سەر دەمی
 صەحابی یان وپشتی وان ل سەر دەمی تابعی یان ژی ، و ب دورستی ل سەر دەمی
 خەلیفی راشدی عومەری کوری عەبدلعەزیزی ، دەمی مال بۆش بووی ، و وہ
 لی هاتی کەسی زە کات وەر نە دگرت ، دگۆت : مە منەت بی نینە .

۱۰ - وەلاتی عەرەبان دی فەگەر پیتە فە بته میڤگ وروپیار :

موسلم ژ ئەبوو هورەیرە فە دگوهیژت ، دبیژت : پیغەمبەری - سلاف لی
 بن - گۆت : ﴿ لا تقوم الساعة حتى يكثر المال ويفيض حتى يخرج الرجل بزكاة
 ماله فلا يجد أحدا يقبلها منه ، وحتى تعود أرض العرب مروجاً وأنهاراً - قیامەت
 رانابت حەتا مال زیدە دبت و مەشە دبت ، فێجا زە لام دی زە کاتا مالا خو
 دەریخت وئەو کەسی نایبنت زە کاتا وی وەرگرت ، و حەتا عەردی عەرەبان
 جارە کا دی فە دگەر پیت و دبتە میڤگ وروپیار ﴾ .

و پشکا دووی ژ فی حەدیسی دو راستی یین مەزن رادگەهینت پشتی
 پیغەمبەری - سلاف لی بن - ب هزار و چارسەد سالان ژ نوی یین هاتی یە زانین
 پشتی زانینا مروقی پیشکەفتی ، نوکە زانایین بسپۆر ب ریکین خو یین علمی
 بنەجە کری یە کو وەلاتی عەرەبان بی ئەصلی کو جەزیرا عەرەبانە بەری
 ب هزاران سالان یی کەسک بوو ، یی تزی میڤگ وروپیار بوو ، پاشی
 ب ہندەک ئەگەرین طەبیعی حال هاتە گوہارتن وەلاتی وان بوو صەحرا ، و ہەر
 ئەو زانا دبیژت : پیشین دینتە کرن کو پشتی چەند دەمێن دی جارە کا دی ئەف
 وەلاتە بته میڤگ وروپیار دی لی مشە بن ، پشتی بەستی ژۆردا زەحف دبت
 وئەوروپا دەمینتە د بن بەفری فە .

ئەفە گۆت نا زانایین ئەفرۆیە ، و بەری وان ب چار دە قەرنان پیغەمبەری - سلاف
 لی بن - ب وەحیا خودی ئەف زانینە یا گەھاندی یە مە ، بەلی تشتی زیدە تر ژ

یے وان یے پیغمبرہری - سلاف لی بن - گوتی یہ مه نهوه کو نهف چہندا هہ دی
ل دویمایہ یا زہمانی بت دہمی قیامت نیریک دبت .

۱۱ - پیدابوونا نهو کہسین ژ دره و دیبژن : نهم پیغمبرہری :

پیغمبرہری مه موحمہد - سلاف لی بن - پیغمبرہری دویمایہ یے یہ ، ووه کی
بوری د گہل مه هنارتنا وی نیشانان نیریکبوونا دویمایہ یا دنیا یے یہ ، وپشتی وی
چو پیغمبرہری دی نائین ، بہلی د ہندہک حدیسان دا ہاتی یہ کو ہژمارہ کا نہیا
کیم ژ مروفن دره وین دی پیدان بن و ب نافے پیغمبرہری یے دی ئاخقن ، ژ وان
حدیسان حدیسا بوخاری و موسلمی یہ نهوا ژ نهبوو ہورہیرہی فہدگوہیزن ،
دیبژت : پیغمبرہری - سلاف لی بن - گوت : ﴿ لا تقوم الساعة حتی یبعث
دجالون کذابون قریبا من ثلاثین ، کلہم یزعم أنه رسول اللہ - قیامت رانابت ہتا
نیریکی سیہ مہزنہ دره وینان دہرنہ کہقن ، ہمی ژ دره و دیبژن کو نهو پیغمبرہری
خودیتہ ﴾ .

۱۲ - بہ لاقیوونا تہناہی یے :

ئیمام تہحمہد ژ نهبوو ہورہیرہی فہدگوہیزت ، دیبژت : پیغمبرہری - سلاف
لی بن - گوت : ﴿ لا تقوم الساعة حتی یسیر الراكب بین العراق ومكة لا یخاف
إلا ضلال الطريق - قیامت رانابت ہتا سویار ژ عیراقی بیتہ مہ کہہی و
ژ تشتہ کی نہترست ژبلی بہرزہ کرنا ریکے ﴾ یہ عنی : دہمہک دی ئیت تہناہی
ہند دی بہ لاف بت سویارہ کی ب تنی قویناغہ کا دریز دی دہتہ ری و ژ تشتہ کی
ناترست ، ژبلی ہندی کو نهو ریکا خو بہرزہ کہت .. وئفہ گہلہک دہمان
چیوویہ .

و د حدیساہ کا دی دا بوخاری ژ عہدی فہدگوہیزت ، دیبژت : دہمہ کی نہز
ل نک پیغمبرہری بووم - سلاف لی بن - زہلامہک ہاتہ نک گازندہ ژ فہقیری یے

کر وئیکی دی هات گازنده ژ ریگران کر ، ئینا پیغهمبهری - سلاف لی بن - گوته من : ﴿ عه دی ! ته حیره دیتی یه ؟ ﴾ من گوٹ : ناقی وی من گوھ لی بوویه بهلی من نه دیتی یه ، گوٹ : ﴿ فإن طالت بك حياة لترينّ الطعينة ترحل من الحيرة حتى تطوف بالكعبة ، لا تخاف أحدا إلا الله - نه گهر عمری ته دریژ بوو دی بینی ژن دی ل حیشتری سویار بت و ژ حیره ئیت و طه وافی ل دؤر که عبی کت ، وئهو ژ تشته کی ناترست ژ بلی خودی ﴾ .

۱۳ - زیده بوونا پشته قانین زورداران :

ههر و هسا ژ نیشانین دویماهی یا زهمانی یه زورداری یا حاکم و مه زنان زیده دبت ، و گرفتاری ئه وه ل وی دهمی زورداری دبتہ تیبعدهت بو پتری یا خه لکی جفاکی ، ب تایبته تی ئه و زه لامین ته ناھی بو دئیته هلهپسارتن ، و کاری وان دبتہ پاراستنا کورسیکا ده سه لاتتی .. ئیمام نه حمده ژ ئه بوو ئومامه ی شه دگو هیژت ، دبیژت : ﴿ يكون في آخر الزمان رجال معهم سياط كأنها أذناب البقر ، يغدون في سخط الله ، ويروحون في غضبه - دویماهی یا زهمانی هنده ک زه لام دی دهر که فن هنده ک قامچی بین وه کی کوریا چیلی د ده ست وان دانه ، د غه زه با خودی دا ئه و دهر دکه فن ، و د غه زه با وی دا دزقرن ﴾ یه عنی : د ههمی دهمین خو دا ئه و خو هیژای هندی دکه ن خودی غه زه بی ل وان بکه ت ، چونکی ئه و زورداری یی ل خه لکی دکه ن ، و ب قامچی بین خو پشتا هه ژاران ره ش و شین دکه ن .. وئه شه سالو خه تی وان (شورطانه) بین خو دکه نه دارده ستی زورداران بو هاژوتنا فه قیر وی گونه هان .

و د هه دیسه کا دی دا پیغهمبهر - سلاف لی بن - دویماهی یا فان ره نگه زورداران بو مه ناشکه را دکه ت ، موسلم ژ ئه بوو هورهیره ی شه دگو هیژت ، دبیژت : ﴿ صنفان من أهل النار لم أرهما : قوم معهم سياط كأذناب البقر

يضرِبون بها الناس ، ونساء كاسيات عاريات ، مميلات مانلات ، رؤوسهن كأُستمة
 البخت المائلة ، لا يدخلن الجنة ، ولا يجدن ريحها - دو توخمين جههنه ميان هه نه
 من نه ديتينه : هندهك زه لامن هندهك قامچي بين وه كي كورين چيلان د دهستان دا
 هه نه ل خهلكي ددهن ، وهندهك ژنن جلك ل بهر هه نه به لي درويسن ، ده مي
 ب ريقه دچن وه سا خو خوار دكهن بهر ي خهلكي ددهنه خو ، سه رين وان
 وه كي پشستا حيشترانه ، نه نهو دچنه به حده شتي ونه بيهنا وي سه ح دكهن .
 معنا : دو بياهي يا فان زورداران روي ره شي يا دنيايي وشه رمزاري يا ئاخره تي
 وچوونا جههنه مي يه .

۱۴ - ب سهر كهفتنا مروفتين بيخير :

د حه ديسه كا خو دا بيغه مبهه - سلاف لي بن - مه ناگه هدار دكهت كو
 دهمهك دي ب سهر نوتمه تي دا ئيت ته رازي دي دهر نشيف بن ، وكيشان وپشاننا
 خهلكي ب رهنگه كي قازي دي ئيته كرن ، نهو كه سي راستي بي بيژت ل بهر
 خهلكي دي ژ دره وپنان ئيته هژمارتن ، ونه وي دره وان بكهت يي ب قه در
 وقيمته بت ، يي نه مين بهايي خو نابت ، وي خائن دي يي (موحتره م) بت !
 ئيمام نه حمه د ژ نه بوو هورهيره ي فه دگو هيزت ، دييژت : بيغه مبهه ري - سلاف
 لي بن - گوژت : ﴿ انها ستاتي على الناس سنون خداعة ، يصدق فيها الكاذب
 ويكذب فيها الصادق ، ويؤمن فيها الخائن ويخون فيها الأمين ، وينطق فيها
 الرويبضة - هندهك سالين خاينوك ب سهر مروفتان دا دي ئين ، خهلك دي
 ژ دره وپني باوهر كهن ، ومروفتي راستگو دي دره وين دهرنخن ، وي خائين دي
 بته جهي باوهري يا وان وي نه مين ل بهر وان دي يي خائين بت ، وگوژتن دي يا
 كه سي (روهي بيه) بت ﴿ گوژتن : (روهي بيه) كيه ؟ گوژت : ﴿ السفيه يتكلم
 في أمر العامة - مروفتي بيخيره ب نافي خهلكي دي ئاخفت ﴿ يه عني : مروفتي

بِيخِرَ وَكَيْمَ فَمَ دَىٰ نَيْتِه پيش وبهري روناھي دى بو نيتہ دان ونه دى ب نافي
خهلكي ناخفت ، وسهر كيشي يا وان دى كهت .

ونه گهر سهر كيشي يا (قهلى) بت هوين بيژن : چهروان دى چ بت ؟
(إذا كان الغراب دليل قوم فأوردهم إلى جيف الكلاب)

۱۵ - به لاقبوننا خوارنا ريبايي :

ربا نيك ژ وان گونه هيئن مهز نه بين خودى ويغهمبهري - سلاف لى بن - نه م
ژى داينه پاش ، وقورئان ب ناشكهرايى ناگه هدارى يا مه دكهت كو نهو كهسى
ربايي دخوت نهو يى شهري د گهل خودى ويغهمبهري وى دكهت ، وهكى
ديزت : ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ .
فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا
تَظْلُمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ - نهى نهويئن باوهري ئيناي ژ خودى بترسن ، و داخوازا
زيده يى ل سهر مالى خو يا كو ههوه بهري حهرامبون ربايى كرى نه كهن ،
نه گهر هوين ب گوتن و كريان د خودان باوهرن . فيجا نه گهر هوين خو ژ وى
نده نه پاش يا خودى هوين ژى پاشقه ليدين هوين ناگه هدارى جهنگه كى بن
ژ لايى خودى ويغهمبهري وى فه ، ونه گهر هوين ل خودايى خو زقرين وههوه
خوارنا ربايى هيللا ، سهر مالى ههوه يى ههوه ب قهر داى بو ههويه بي چو
زيده يى ، نه هوين زوردارى يى ل كهسه كى دكهن ب وهر گرنا زيده يى ل سهر
مالى خو ، ونه كهس زوردارى يى ل ههوه دكهت ب كيملكرنا قهرى ههوه
دايى ﴿ (البقرة : ۲۷۸-۲۷۹) .

و ژ بهر كول دويمه يى يا زهمانى باوهري خهلكي ب خودى كيم دبت ، ونه و
ل سهر بي نه مري يا وى بسته دبن ، دى بينى نهو خو ژ حهرامى ناده نه پاش ،
و نيك ژ وان گونه هيئن زيده د ناف خهلكي دا به لاف دبن ههتا نيبيكه كهس ژى

خلاص نهبت خوارنا مالی یه ب ریکا ربای ، طه بهرانی ژ عه بدلاهی کوری مه سعودی فه دگوهیژت ، دیبژت : پیغه مبهری - سلاف لی بن گوت : ﴿ بین یدی الساعة : یظهر الربا - ل بهر دهستی قیامه تی ربا ناشکه را دبت ﴾ یه عنی : خوارنا ربای وه سا د ناف خه لکی دا به لاف دبت هتا نهو دبت ته تشته کی عه له نی وناشکه را ، وئوی ب حالی به نقا و سه رو به ری وان ئه فرۆ ناگه هدار بیت دی زانت کانی هتا چ هه د ئه م ل سه ر بی ئه مری یا خودی یین بسته بووین .

و د هه دیسه کا دی دا بوخاری ژ ئه بوو هورهیره ی فه دگوهیژت ، دیبژت : پیغه مبهری - سلاف لی بن - گوت : ﴿ لیأتین علی الناس زمان لا یبالی المرء بما أخذ المال ، أمن حلال أم من حرام - زه مانه ک ب سه ر مرو فان دا دی ئیت ئیک د خه می نابت کانی ئه و مالی ژ کیفه د سینت ، ب حه لالی یان ب حه رامی ﴾ .

۱۶ و ۱۷ - به لاقبوونا زنایی و فه خوارنا مهیی :

وئه فه زی ژ ئه نجامی کیموونا باوه ری یا خه لکی یه ب خودی ، بوخاری ژ ئه نه سی کوری مالکی فه دگوهیژت ، دیبژت : پیغه مبهری - سلاف لی بن - گوت : ﴿ إن من أشراط الساعة أن یرفع العلم ویشیت الجهل ویشرب الخمر ویظهر الزنا - ژ نیشانین قیامه تی نه زانین دئیه راکرن ، و نه زانین به جه دبت ، و مهی دئیه فه خوارن ، وزنا ناشکه را دبت ﴾ .

وئوی ب حالی موسلمانان ئه فرۆ ناگه هدار بیت دزانت کو بازارا فان هه ردو فاحشا ژ هه ر بازاره کا دی یا ب ره و اجتره ، و گرفتاری یا ژ هه می بی مه زنتر ئه وه ئه ف هه ردو تاوانه د گه ل وان هه می خرابی و شویوارین وان یین تالانکه ر فه ل سه ر جفاکی و ملله تان وه سا دئیه سالو خدان کو ئه و تشته که دکه فته دبن چارچو و فه بی نازادی یا مرو فی یا که سایه تی ، هه ر وه کی ئه ف که سه یین فان هه ردو تاوانان ب فی ره نگی سالو خ دده ن ژیه رگری یه کو کار تی کرنا

قان هەردو تاوانان گەلەك جاران ژ توخویی تاوانباران دەرباس دبت ، وجشاكی
هەمی ی تووشی گرفتاری وبەلایی دكەت .

١٨ - ئاشكەرابوونا ئامیرەتین موسیقی :

طەبەرانى ژ سەهلی كورپی سەعدی فەدگوهیژت ، دیبژت : ﴿ سیکون فی
آخر الزمان خسف وقذف ومسح - ل دویماهی یا زەمانی خەسف وقەذف ومەسخ
دی بن ﴾ وئەفە سی رەنگین عەزایین عامن یین خودی ب سەر خەلکی دا
دئیت ، ھندە کا گۆت : ئەو کەنگیە ئەی پیغەمبەری خودی ؟ پیغەمبەری گۆت :
﴿ إذا ظهرت المعازف والقينات - ئەگەر ئامیرەتین موسیقی وژنن سترانیبژ
ئاشکەرا بوون ﴾ یەعنی : ئەگەر مەسەلە گەهشە وى حددی ئامیرەتین لەھوی
وسترانین بی ھتک د ناڤ خەلکی دا بەلاقبوون ، وھاتنە ئاشکەرا ، یان ھاتنە
حەلالکرن ، ھنگی ئەو خەلک دی خۆ ھیژای ھندی کەن خودی عەزابه کا عام
ب سەر وان دا بئیت ، و ب رەنگەکی ئەو بی دزانت ئەو وان بەتە ھلاکی .

١٩ - حوکمکرنا کچی ل دایی :

موسلم د حەدیسە کا دریز دا ژ عومەری فەدگوهیژت کو پیغەمبەری - سلاف
لی بن - گۆتە جبریلی دەمی وی پسارا نشانین قیامەتی ژی کری : ﴿ أن تلد
الامة ربّتها ﴾ و دەر حەقا مەعنا فی حەدیسە دا گەلەك تەفسیر وبوچوون ھەنە
یا ژ ھمی یا بەرەقلتر - وەکی زانایی مەزن ئسن حەجەر دیبژت - ئەوہ عەھیل
دەر حەقا دەیبابان دا بی ئەدەب دبن ، ومەسەلە دگەھتە ھندی کچ حوکمی
ل دەیکی دكەت ، وئەمران لی دكەت ، وبەری خۆ نادەتە ھندی کو ئەفە دەیکا
وی یە ودقیّت ئەو قەدری وی بگرت وگۆتتا وی ل عەردی نەدەت .

ودویر نینە حەدیسە بەحسی کچی ودەیکی ب تاییەتی کر - ھەر چەندە کور
وباب ژی د کەفتە د بن مەسەلی فە - چونکی ئەف کارە ژ کچی دەر حەقا

دهیکى دا کریتتره ، چونكى يا به لاف ئه وه کچ بۆ ده یابان یان بۆ ده یکى ب تايه تی یا ب ره حمتره ، و پتر قه درى دده تی ، قیجا ئه گهر مه سه له گه هشته هندى ئه خلاقى کچی وه سا خراب بت ده یکا خو ب چو حسیب نه که ت ئه و هنگی (ئه خلاق) دى د (ئه زمه یه کا) دورست دا بت .

وبی نه قیت بیژین نه قرۆ گه له ک کچ - و کور ژى - هه نه هزر دکه ن ده یک وباین وان ژ مودیلین که فن دقیت بینه هاقیتین د ته نه کین گلیشى دا ، دا کاروانی پیشکه فتى قه نه مینت یان گیرۆ نه بت !

۲۰ - به لاقیونا کوشتنی :

موسلم ژ نه بوو هورهیره ی قه دگو هیژت ، دیبژت : پیغمه بری - سلاف لى بن - گوژت : ﴿ والذی نفسی بیده لا تذهب الدنیا حتی یأتی علی الناس یوم لا یدری القاتل فیم قتل ، ولا المقتول فیم قتل - نه زب وی که مه بی نه فسا من د ده ستان دا دنیا ناچت هتا زه مانه ک ب سه ر مرو قان دا دئیت ئه وی کوشتنی دکه ت نرانت بوچی ئه و کوشتنی دکه ت ، و ئه وی دئیته کوشتن نرانت بوچی ئه و هاتی یه کوشتن ﴿ .

مه عنا : کوشتن وه سا دى به لاف بت ، دى بینى مرو قه ک بی کوشتنی دکه ت بی بزانت کانى بوچی یان ژ به ر چ ئه و قى چه ندی دکه ت ، وئیک دى ئیته کوشتن نرانت بوچی یان ژ به ر چ ئه و هاتی یه کوشتن ، وئاشکه رایه کو تشتی ژ هه می یی به لاقتر ل زه مانى مه بی نوکه کوشتنه .. د دو جه نگین جیهانی ب تنی دال قى سه د سالا دو بجه یی نیژیکی چل ملیوون مرو قان د به ر بی یان چوون ، وبارا پتر ژ وان نه زانی یه کانى بوچی ئه و هاتینه کوشتن ، یان گونه ها وان چ بوو !

۲۱ - نیژیکیبونا زهمانی :

ئیمامی ئەحمەد ژ ئەنەسی کورپی مالکی فەدگوهیژت ، دبیژت : پیئەمبەری
- سلاف لی بن - گوژت : ﴿ لا تقوم الساعة حتى يتقارب الزمان ، فتكون السنة
كالشهر ، والشهر كالجمعة ، وتكون الجمعة كالیوم ، ويكون الیوم كالساعة -
قیامەت رانابت حەتا زەمان نیژیکی ئیک نەبت ، فیجا سال دی وەکی هەیفی لی
ئیت ، وەهیف وەکی حەفتی بی ، و حەفتی وەکی رۆژەکی و رۆژەکی وەکی
سەعەتەکی ﴾ .

و د مەعنا فی حەدیسی دا زانایان گەلەك گوژتن هەنە ، مرۆف دشییت وان
هەمی یان بو دو گوژتان بزقپینت :

یا ئیککی : هەندەك دبیژن : مەخسەد بی مەعنا وی یا حەقیقی یە ، یەعنی : رۆژ
وشەف کورت دبن ، و دبت ئەف چەندە ژ بەر ئە گەرە کا طەبیعی بت یا کو دی
ب سەر زقپینا رۆژی و عەردی دا ئیت .

یا دووی : هەندەك دبیژن : مەخسەد بی مەعنا یا مەجازی یە ، و ئەفان چەند
بوچوون هەنە : هەندەك دبیژن : بەرەتەك د دەمی دا نامینت ، لەو ئەو کاری
خەلکی بەری د دەمەکی کورت دا دکر ئەو نەشین د دەمەکی درێژ دا بکەن ،
و هەندەك دبیژن : هەندەك نامیرەتین نوی دی دەر کەفن لەو زەمان دی نیژیکی ئیک
بت ، بو نمونە : ئەو رپکا بەری خەلکی ب سالەکی دبری خەلک ب هەیفەکی
دی برت ، ژ بەر پەیدا بونا نامیرەتین نوی یین گەهانندی .

۲۲ - نیژیکیبونا سویک و بازاران :

ئەحمەد و ئبن حبان ژ ئەبوو هورەیرە ی فەدگوهیژن ، دبیژت : پیئەمبەری
- سلاف لی بن - گوژت : ﴿ لا تقوم الساعة حتى تظهر الفتن ، ويكثر الكذب ،

ويتقارب الأسواق - قيامت رانابت هتا فتنه پهدا دبن ، ودره و مشه دبن ،
وسويك نيژيكي نيک دبن ﴿ ۱ ﴾ .

ول دور نيژيکبونا سويکان چهند تهفسيرهک هه نه ، هندهک زانايين کهفن
ل دويش تيگههشتنا خو بو حديسي دگوت : مهخسه د بي نهوه سويک بي رهواج
دبن وفايدى وان کيم دبت ، بهلى نوکه پشتى وي پيشکهفتنا ل فى زهمانى مه
پهدا بووى بو مه دياربوو کو مهخسه د بي نهوه هاتن وچوون ل عهردى
ول عهسمانى و دهر يايى دا ب ساناهى دکهفت لهو فه گوهاستنا پهرتالان
ژ سويکه کى بو نيکا دى ب ساناهى دکهفت ، لهو دى بيژى ههر دو سويک يين
ب رهخ نيک فه ، ههر وهسا به لاقبوون وپيشکهفتنا ناميرهت ودهزگههين
راگههاندى دپته نه گهرا هندى خه لکى ههر سويکه کى دى ناگهه ژ خه لکى
سويکا دى ههبت ، هتا دهره جهيه کى مروف دى هزر کت سويک وبازار ههمى
ب رهخ نيک فه نه .

۲۳ و ۲۴ و ۲۵ - پهدابونا فه حشاتي وبى مروفاينى وجيرانى يا خراب :

ئهحمه د ژ عهبدللاهى كورى عمرى فه دگوهيژت ، دبيژت : پيغه مبهرى
- سلاف لى بن - گوت : ﴿ لا تقوم الساعة حتى يظهر الفحش والتفاحش
وقطيعة الرحم وسوء المجاورة - قيامت رانابت هتا كار وگوتنين فه حش وبى
مروفاينى وجيرانى يا خراب ئاشکهرا دبن ﴿ ۱ ﴾ .

ونهف ههر سى سالوخه ته نيشانا کيم باهرى يا خه لکى به ، وکو نه خلاقى وان
خراب دبت .

۲۶ - رهشکرنا سهر وريهان :

ئهحمه د ژ عهبدللاهى كورى عهباسى فه دگوهيژت ، دبيژت : پيغه مبهرى
- سلاف لى بن - گوت : ﴿ يكون قوم في آخر الزمان يخضبون بهذا السواد ،

كحواصل الحمام ، لا يريجون رائحة الجنة - ل دويماهی يا زهمانی ملله تهك دی ههیت فی رهشی ب کار دنین وهکی بهرچیلکین کوتران ، بیهنا بهحهشتی سهح ناکه ن .

ودبت مهخسه د ب فی حه دیسی ئه و بت هندهك زهلام ل دویماهی یا زهمانی دی دهرکهفن سهر ورپهین خو رهش دکهن ، ههر دو جینک ومویی ئاله کان دتراشن وهندهك موی ل سهر ئهرزنکا خو دهیلن ودریژ دکهن ، دهمی مروّف بهری خو ددهتی بیرا مروّفی ل طهیران دئینه فه .

۲۷ - به لاقبورنا قهلسی بی :

طه بهرانی ژ ئه بوو هورهیره ی فه دگوهیژت دییژت : ﴿ إن من أشراط الساعة أن يظهر الشح - ژ نیشانین قیامه تییه قهلسی ئاشکه را دبت ﴾ .

یه عنی : رهحم د ناف خه لکی دا نامینت وکس هاریکاری یا کهسی ناکهت وقهلسی وچرپکی د ناف خه لکی دا دبته تشته کی به لاف وئاشکه را .

۲۸ - ژن دنبه بازارگان :

د حه دیسه کی دا یا ئه حمد ژ عه بدللاهی کورپی مهسعوودی ل دؤر نیشانین قیامه تییه فه دگوهیژت ، دییژت : پیغه مبهری - سلاف لی بن - گوت : ﴿ وفشو التجارة ، حتی تعین المرأة زوجها علی التجارة - و بازارگانی به لاف دبت ههتا ژن د بازارگانی بی دا هاری زهلامی خو دکهت ﴾ .

یه عنی : مال زیده دبت ، و بازارگانی مشه دبت ، یان ژی (ته کالیفین) ژینی هند ب زهحمهت دکهفن ژن ژی هاری زهلامی خو بازارگانی بی دکهت ههتا بشین مالا خو ب ریقه بیهن ، یان فیانا خه لکی بو مالی هند زیده دبت ههتا ژن ژی دهست ب بازارگانی بی دکهن دا پتر مالی کوم بکهن .

۲۹ - مشه بوونا زلزalan :

بوخاری ژ ئه بوو هوروهیره ی فه دگوهیژت ، دبیزت : پیغمبهری - سلاف لی بن - گوت : ﴿ لا تقوم الساعة حتى يقبض العلم ، وتكسر الزلازل - قیامت رانابت حه تا زانین دئیه ستانندن ، وزلزال زیده دبن ﴾ .

ژ فی حه دیسی ئاشکه را دبت کو مشه بوونا عهرد هژیانی ئیک ژ نیشانین نیژیکبوونا رۆژا قیامه تی یه ، چونکی ئه ف دیاردا سورشتی هندی دگه هیت کو هنده ک گوهیژین ب سهر زکی عهردی دا هاتینه ، وههر چه نده زلزالب خو تشته کی طبعی یه ، به لی زیده بوون و به رده وامی و به لاقبوونا وان ب فی رهنگی ویرانکه ری ئه م ل فان دویماهی یان دینین نیشانا نیژیکبوونا ژفانی مه زنه ژفانی ب دویماهی هالنا ژی بی فی دنیای .

۳۰ - چوونا چاکان :

ئه حمه د ژ عه بدللاهی کورپی عه مری فه دگوهیژت ، دبیزت : پیغمبهری - سلاف لی بن - گوت : ﴿ لا تقوم الساعة حتى يأخذ الله شريطه من أهل الأرض ، فيبقى فيها عجاجة لا يعرفون معروفاً ولا ينكرون منكراً - قیامت رانابت حه تا خودی چاکین خو ژ خه لکی عهردی وهرنه گرت ، فیجا هنده ک بیخیر لی دمین نه باشی ل نک وان باشی یه ونه خرابی خرابی یه ﴾ .

۳۱ - وهرگرتنا زانینی ژ بچویکان :

ئبن موباره ک ژ ئه بو ئومه یه ی جومه حی فه دگوهیژت ، دبیزت : پیغمبهری - سلاف لی بن - گوت : ﴿ إن من أشراط الساعة ثلاثاً : إحداهن التماس العلم عند الأصغر - سی نیشانین قیامه تی هه نه ، ئیک ژ وان : وهرگرتنا زانینی یه ژ بچویکان ﴾ .

و ژ عہد بلاہی کوریٰ مہسعودی دئیته فہ گواہستن ، دیبڑت : مرؤف دی
 مینن چاک وئیگرتی ہندی زانین ژ صہحابی بین موحمہدی - سلاف لی بن - و
 ژ مزنین وان بگہتہ وان ، و ہر جارہ کا زانین ژ بچویکان گہتہ وان ئەو دی
 چنہ ہلاکی ﴿ ۳۲ 》 .

۳۲ - فہ کرنا باژیری قہسطہ نطینی یی :

د ہژمارہ کا حدیسان دا بہحسی باژیری ستہ نبولی ئەوی بہری دگوتنی :
 (قہسطہ نطینیہ) ہاتی یہ ، و ہندہک ژ وان ئاشکہرا کری یہ کو موسلمان دی
 فی باژیری ب شہر ستین ، و پشتی مرنا پیغہمبہری - سلاف لی بن - ب نیژیکی
 ہشت سہد سالانہ ف گوتنہ ب جہ ہات ، بہلی د ہندہک حدیسیں دی دا
 ہاتی یہ کو موسلمان فی باژیری جارہ کا دی بی شہر دی فہ کەن ووی ژ دەستی
 کافران ئیننہدەر ، و ہکی وی حدیسی یا موسلم ژ ئەبوو ہورہیرہی فہ دگوتنی
 دیبڑت : پیغہمبہری - سلاف لی بن - گوت : ﴿ سمعتم بمدینة جانب منها في البر
 وجانب منها في البحر ؟ - ہہوہ نافی باژیرہ کی گوہ لی بوویہ لایہ کی وی ل
 ہشکاتی یہ ولایہ کی وی دہریایی دایہ ؟ ﴾ گوتن : بہلی ئەی پیغہمبہری
 خودی ، پیغہمبہری - سلاف لی بن - گوت : ﴿ لا تقوم الساعة حتى يغزوها
 سبعون ألفا من بني إسحاق ، فإذا جاؤوها نزلوا ، فلم يقاتلوا بسلاح ولم يرموا
 بسهم ، قالوا : لا إله إلا الله والله أكبر ، فيسقط أحد جانبيها الذي في البحر ، ثم
 يقولوا الثانية : لا إله إلا الله والله أكبر ، فيسقط جانبها الآخر ، ثم يقولوا الثالثة :
 لا إله إلا الله والله أكبر ، فيفرج لهم فيدخلوها ، فيغنموا ، فينما هم يقتسمون
 المغنم إذ جاءهم الصريخ ، فقال : إن الدجال قد خرج ، فيتركون كل شيء
 ويرجعون - قيامت رانابت حەتا حەفتی ہزار ژ بہنوو ئسحاقی ب غەزا دچنی ،
 قیجا ئەگەر ئەو ہانتی ئەو شہری ب چو چہ کی ناکەن ، و چو تیران ژی ناہافین ،

دی بیژن : لا إله إلا الله والله أكبر ، لایئ ویئ ئەوی د دەریایی دا دی کەفت ،
 وجارا دووی دی بیژن : لا إله إلا الله والله أكبر ، لایئ ویئ دی دی کەفت ،
 وجارا سییی دی بیژن : لا إله إلا الله والله أكبر ، دی ل بەر وان قەبن ودی چنە
 د باژیری دا ، و دەسکەفتی یان دی ب دەست خوڤە ئینن ، و دەمی ئەو
 دەسکەفتی یان ل خو لیڤکفە دکەن ، هاوار دی گەهتە وان کو دەجال دەرکەفت ،
 قیجا ئەو دی هەمی تشتان هیلن ودی زفرنەفە .

و ژ قی حدیسی دئیتە زانین کو باژیری ستەنبۆلی ئەوی موسلمان ب شەڕ
 ژ کافران دستین ، رۆژەک دی ئیت ئەو جارە کا دی دی بتە واری کوفری ، لەو
 موسلمان دی جیهادی کەن حەتا وی دوبارە بستین ، بەلی قی جاری ستاندنا
 وی دی بی شەڕ بت ، و پشتی قەکرنا وی ئیکسەر دەجال دەرکەفت .

۳۳ - کرنا شەری جوهی یان :

بوخاری ژ ئەبوو هورەیرە ی قەد گوھیزت ، دبیژت ، پیغەمبەری - سلاف لی
 بن - گوژت : ﴿ لا تقوم الساعة حتى تقاتلوا اليهود ، حتى يقول الحجر وراءه
 اليهودي : يا مسلم ، هذا يهودي ورائي فاقتله - پیامەت رانابت حەتا هوین شەری
 جوهی یان بکەن ، قیجا ئەو بەری جوهی دچتە پشت دی بیژت : ئەی موسلمان
 ئەفە جوهی یە کە ل پشت من وەرە وی بکوژە ! ﴾ .

ئەف حدیسه هندی دگەهینت کو بەری هاتنا قیامەتی جوهی دی کۆمبە
 سەریک و هەفرکی و دوژمنی د ناقبەرا وان و موسلمانان دی پەیدا بت ، پاشی
 شەڕەکی مەزن دی د ناقبەرا هەردو لایان دا چی بت ، و موسلمان دی وان
 برین ، و ب نیشانان قە سەریەشکین قی (مزگینی بی) ل فان پیجی سالی
 دویمای بی بی ناکهرا دین ، پشتی جوهی ل فلسطینی کۆمبووین .. بەلی
 هنگی ئەف چەندە دی ب جە ئیت دەمی ئیسلام دبتە شعاری لای بەرانبەر !

۳۴ - خرابیونا که عیبی ب دستیی حبه شی یان :

وحه به شی خه لکی وی وه لاتی نه یی نوکه دیبژنی : (ئه تیوویا) ، ئیمامی بوخاری ژ نه بوو هورهیره ی فه دگو هیژت ، دیبژت : پیغه مبهری - سلاف لسی بن - گوژت : ﴿ یبایع لرجل ما بین الرکن والمقام ، ولن یستحلّ البیتَ إلا أهله ، فإذا استحلّوه فلا تسأل عن هلكة العرب ، ثم تأتي الحبشة فیخربونه خراباً لا یعمر بعده أبداً ، وهم الذین یستخرجون کنزه - د نأقبه را روکنی ومه قامی دا به یعه دی بز ه لامه کی ئیته دان ، و ژ خه لکی به یتیی پیغه تر که سهک وی حه لال ناکهت ، ونه گهر وان نهو کر تو پسیرا تیچوونا عه ره بان نه که ، پاشی حبه شی دی ئین ووی خراب کهن خراب کر نه کا وه سا نهو پشتی هنگی ئیدی نائیته ئا فاکرن ، ونه ون خزینه بین وی دئینه دهر ﴾ .

ژ فیی حه دیسی ئاشکه را دبست کو عه ره ب ئیمکا هند دی کهن پیروزی و حورمه تا که عیبی نه مینت ، و حه رامی بی دی ل و پیری کهن ، وهنگی ده سپیکا تیچوون وهلاکا وانه ، لهو ملله ته کی بیانی کو حبه شینه دی ل سهر وان زال بن ووه لاتی وان داگیر کهن ، ومه سه له دی گه هته هندی نهو دی قه سستا که عیبی کهن ، و فی جاری دی که عیبی ستین و خراب کهن ، و به ره کی ل سهر به ره کی ناهیلن ، و خو بناخه بین که عیبی ژ دی ه لکولن ، ونه و خزینه بین ل بن ههین دی دهر یخن ، و پشتی هنگی که عبه جاره کا دی ئا فا نابت حه تا قیامهت رادبت .

۳۵ - به لاقبوونا مرنا ب خافله تی فه :

طه به رانی ژ نه نه سی کوری مالکی فه دگو هیژت کو پیغه مبهری - سلاف لسی بن - به حسی نیشانی هاتنا قیامه تی کر و گوژت : ﴿ إن من أمارات الساعة .. أن یظهر موت الفجأة - ژ نیشانی قیامه تی یه .. مرنا ب خافله تی فه په یدا دبت ﴾ .
به عنی : دی بینی مرو فقه کی ساخه هه ما دی که فت ومرت .

۳۶ - زیدهبوونا ژنان وکیمبوونا میران :

ئیمامی بوخاری ژ نههسی کوری مالکی فه دگوهیزت ، دبیژت : من گوھ ل پیغه مبهری بوو - سلاف لی بن - دگۆت : ﴿ من أشرط الساعة أن يقل العلم ويظهر الجهل ، ويظهر الزنا ، وتكثر النساء ويقل الرجال ، حتى يكون خمسين امرأة القيم الواحد - ژ نیشانین قیامه تیغه زانین کیم دبت ونه زانین بهلاف دبت ، وزنا پهیدا دبت ، وژن زیده دبن وزهلام کیم دبن ، حهتا بو پینجی ژنان خودانه کی ب تنی دمیت ﴾ .

۳۷ - به لاقبوونا دره وان :

موسلم ژ نه بوو هورهیره ی فه دگوهیزت ، دبیژت : پیغه مبهری - سلاف لی بن - گۆت : ﴿ سيكون في آخر أمتي أناس يحدثونكم ما لم تسمعوا أنتم ولا آباؤكم ، فإياكم وإياهم - ل دویماهی یا ئوممهتا من هندهك مرؤف دی هه بن وی تشتی دی بو ههوه بیژن بی نه ههوه ونه بابین ههوه گوھ لی نه بووی ، قیجا هشیاری وان بن ﴾ و در یوایه ته کا دی دا هاتی به : ﴿ يكون في آخر الزمان دجالون كذابون ، يأتونكم من الأحاديث بما لم تسمعوا أنتم ولا آباؤكم ، فإياكم وإياهم ، لا يضلونكم ولا يفتنونكم - ل دویماهی یا زهمانی مرؤقین دره وین دی پهیدا بن ، هندهك گۆتین وهسا دی بو ههوه بیژن نه ههوه ونه بابین ههوه گوھ لی نه بوویه ، قیجا هشیاری وان بن ، بلا ئه وههوه دسه ر دا نه بدن ﴾ .

وراستی یا قی حه دیسی ل فی زهمانی مه گلهك یا ناشکه رایه ، ب تایه تی پشتی مشه بوونا ده زگه هین را گه هاندنی و باوهری هاتنا خه لکی ب وان ، ووه کی نه م دزانین بارا پتر ژ (ماددی ئعلامی) یی فان ده زگه هان دره و وهر بادانا راستی بی یه .

